

Abonnement pour un an
300 piastres
Edition spéciale 500 piastres

Adresse:
"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865
XXI ème ANNÉE
15 Mai 1926 — No 204

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ہ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :
جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۴-۱۶ مایس ۱۹۲۶

لاتین حرفلری حقندہ

نیچونہ قبول ابرملی ؟

عرب حرفلری تورکجه نك انكشافنه مانع اولمشدر .
نته کیم عربک مه تافیزیکی ده تورکک انكشافنه مانع اولمشدر .
تورکک ، استقلال تامنی اکتساب ایتک و آوروپا عائله مللنه
کیرمک ، جمعیت بشریه نك مستقل برعضوی اولمق ایچون
عرب حرفلرندن ، عرب تابعیت معنویه سندن قورتولمالیدر .
عرب مخیله سننک تمایندهلری اولان « ته اوقرات » لری
مراد ایدهرک اون بش سنه اول جلال نوری بکک
(مقدرات تاریخیه) عنوانلی انقلابکار کتابنه یازدیغم
اوزون بر دیباجه ده « بو حرفلری و بو حرفلری باشمزدن
آتمادجه تورک ایچون حقیقی نجات یولی آچیلمايه جقدر »
دیمشدم .

آوروپانک بزه قبول ایتدیرمش اولدینی قایتولاسیو -
نلردن قورتولدق . فقط عرب و عربستان قایتولاسیونی
اوزهر مزده حکمرانلق ایتمکده در . تورک ملتی حق حکمرانی یه
مالک اولمش و اوزهر مزده نه ارضی ، نه سمائی هیچ بر
حکمرانلق قبول ایتمه مک قرار ویرمش و بو استعدادینی
اثبات ایتمشدر . لاتین حرفلری دیدیکمز حرفلر ، تورکک
اصلی عد اولنان و فنیکی لیرک مدنیتمدن اول آناطلوده
قوتلی بردولت قورمش اولان هیئت قومنک حرفلری در .
فنیکی لیر بو حرفلری بونلردن آلمش و فنیکی لیلردن ده
لاتین لره و آوریابه انتقال ایتمشدر . بناء علیه لاتین حرفلری
دیدیکمز حرفلر اساس و منشأ اعتبار یله بزم ملی حرفلر مزدر
دیبه بیلیرز . اوله ده اولماسه ینه بزم بو حرفلری قبول

آرقاداشم دو قنور اسماعیل شکری بک اخیراً (کتبخانه
اجتهاد) سلسله سنه ادخالاً برساله طبع و نشر ایتدیردی .
بوندن اولرینه اجتهد واسطه سیله نشر ایدیلن برساله سنده
اولدینی کچی عرب و لاتین حرفلرنک غیری و تورکجه یه
مخصوص بر حرف قبول ایتمه مز حقنده اصرار ایدیور .
بن آرقاداشمک اجتهدینه اشتراک ایتیمورم . فقط اثرک
کتبخانه اجتهد سلسله سی آره سنده نشر ایدیش اولماسی
بمده آرقاداشمک فکرنده بولوندیغم ذهانی حاصل ایتمشدر .
(اجتهد) ک وصف میزی صمیمی اجتهدلره حرمت ایتمکدر .
واجتهاد کتبخانه سی میانده متخالف فقط علمی و صمیمی
قناعتلری محتوی اثرلر نشر ایدیله بیلیر . شیمه خصوصت
و شیمه محبت مقاله لری هنوز خاطر لرده اولسه کرکدر .
اجتهاد اوزمان سلیمان نظیف و جلال نوری بکلرک شیمه
خصوصت و عطایدن مقاله لرینی و بن شیمه محبت مقاله می ده
مساوی اعتنا ایله نشر ایتمشدی . (آفشام) رفیق . زک

لاتین حرفلرینی قبول ایتمه لیمی ؟

آنکته ویردیکمز جوابی بو غزته نك 6 نیسان 1926
تاریخی نسخه سندن عیناً تنبیس و بوباده افکارده حصولی
کوردیکمز تشوشی اراله ایدیورز . عینی بیانات
L'Akcham ک 7 نیسان 1926 نسخه سنده ده فرانسزجه
اولاراق حقیقه مشدر . ع . ج .

لاتین حرفلرینی قبول ایتمه لیمی ؟

بهمه حال لاتین حرفلرینی قبول ایتلی یز . بو قناعت
بک قوتلی در و اوتوز بش یاشنده در .

ایته من دیلمزك انكشافی، ملل متمدنه ایله آرم مزده اصول و وسائط اعتباریله موجود فرقلرک ازاله سی ایچونده ضروری در. لاتین حرفلرینی قبول ایتدکن صوکره او قور یازارلر مزك یوزده نسبتی ایکی اوچ سنه ظرفنده بیوک بر مقیاسده آرته جقدر. دیلز استقلال و شخصیتینی قازانه جقدر. محررلر دخی بر کله نک بر چوق درلو او قونماسی اندیشه سی آلتنده قالمایه جقدر.

بر حیات Berhayat ك، بر حیات Bir hayat ده او قونماسنه امکان قالمایه جقدر. لاتین حرفلرینی قبول ایده جکزر. تورک دهاسنک قرار وطلبی بو مرکزده در. استقلال و انکشاف سائقه سی بونی یاپه جقدر.

قبول ایملیرسه فصل ایدیلیمی؟

بونک اختصاص ایشی اولدیغنی علی الدوام تکرار ایدیورلر. بونک قبول ویاعدم قبولی حقنده قرار ویرمه نک بر هیئت متخصصیه عائد اولدیغنی سویلیورلر. بویه بر انجمن تشکیل اولوندیغنی تقدیرده چیقاجق اکثریت قرارینک نه اوله جغنی عین الیقین بیلیرز. و بو قرارک، موجودی محافظه قرارندن بشقه برشی اولمایاجنی شیمیدین سویله نه بیلیر. بو قراری ویرنر، محافظه کارلق و اعتیاد سوقیه متحرک اولدقارینی اصلا سویله میه جکلردر و بو قراره سائق آنحق ملاحظات و تجارب علمیه اولدیغنی ایلری سورمه جکلردر، قارئ، او قورکن، کله نک حرفلرینی دکل شکلرینی او قور. الح» دییه جکلردر.

«هر درلو تعالی و تکمله مستعد اولان ملت مزك اجتماعی و فکری انقلاب خطوه لرینی قیصالتان مانعلر بهمه حال بر طرف ایدیله لی در» دییه ن مصطفی کمال در.

او مصطفی کمال که تورک شعورلو، شعورسز بتون سائقه و شائقه استخلاصنی تشخص ایتدیرمکده در. آرقداشم دو قور اسماعیل شکری بکک «عصری تورک حرفلری» آدلی کتابنه یاردیغیم دییاجده سویله دیکم وجهله، حرف مسئله سنک بر مسئله علمیه اولدیغنی سویلنمه سین. هر مسئله علمیدر؛ سقولا ستیک طالمردن استقتا

ایدیلن هر مسئله، محافظه کارانه حل اولونمق لابد در. از قضا، شکل حکومتک تقریری بونلردن استقتا اولونسه ایدی، نه قرار چیقاردی بیلیرز. بو کونکی حرفلر مزله عصرک ایسته دیکی درجه ده سرعت و سهولتله یو کسلمه من چوق کوچدر. بعضی معلملر، یازیمزک عرب حرفلرینک شکل بدیعیندن بحث ایدیورلر، و ذوات خطاط درلر و خطاده درلر. بعضی کیمسه لر سرعت تحریره مساعد و بناء علیه عرب حرفلرینک لاتین حرفلرینه مرجح اولدیغنی سویلیورلر. بونلر ده «سته نوغرافیا» یی کو سته ریزر. بز سته نوغرافیا ایسته میورز، بز خط ایستیورز. سته نوغرافیا بتون ملتارک مالی در، اونی هر زمان قوللانه بیلیرز.

لاتین حرفلرینک تماماً بین الملل بر واسطه تحریر اولمادیغنی سویله یلر اولیور. اسلاولرک قوللاندقارلی و «Cyrillique - سیریل لیک» دینیلن حرفلرک لاتین حرفلری اولمادیغنی سویلیورلر. فقط بو حرفلرک اسلاو کلمات و اصواتی تماماً ادا ایتدیکنی و بو اعتبار ایله لاتین حرفلرینک بتون خصائلنی حائر اولدیغنی کور میورلر.

مسلمان و خریستیان آرناوودلر، لاتین حرفلرینی قبول و بوندن چوق استفاده ایتمشلردر (*) قفقاس عرقدا. شلر مزك، با کوده عقد ایدیلن حروفات قونغر سنده لاتین حرفلرینی قبول ایتدکری جهله معلومدر. بوپک معنالی بر حادثه در، که سیاسی اندیشه لری ده ازاله ایده جک ماهیته در. اگر بز لاتین حرفلرینی قبولده تأخیر ایده جک اولور سهق اعتیاد و محافظه کارلق غریزه سنک ترقی خطوه. لری میز قیصالتا جق قادار قوتلی اولدیغنی و برمه بو مانعی آتیه جق قادار هنوز قوتلی اولمادیغنی استدلال وجهه و غیر تمزی تضعیف ایتک ایجاب ایده جکدر.

فصل باشمیزی؟

لاتین حرفلرینک صائترینه رایکی یکی صائت علاوه

(*) آرناتوداق استانبول سفارته منسوب رذات دن آلدیغیم معلوماته کوره لاتین حرفلرینک قبولندن صوکره و بالخاصه صوک سنه لده مہارف چوق توسع ایتشد. آرناتودلغک لیوم اورو پاده و آمریقاد 500 طلبه سی وارد. بتون لیسه لرده فرانسه جزایریتالیا نجه انگیزجه اوکره تبلیور. زراعت صنایع و تجارت مکتبلرنده تدریسات انگیز لسانیه یاپیلاماقده در.

عقل سليم

— محرری : راهب مهليه —

مبحث 88 — انسانك اكله ينفك روى .

بشردن صادر اولان دليلك لر ، غرابتر.. انسانك ديكر حيوانلر اوزهرينه فائيتنى ، انسانك باد هوادن كنديسنه وريدكى نوتفوق صفتى عقلك نظر نده نابود ايدىيور . نه قادر چوق حيوانلر ، كندى كندينه صوك درجه عاقل و معقول صفتنى ورن حيوان دن [يعنى انساندن] داهدا زياده حلم ، داهدا زياده تمكين و انصاف كوسته ريرلر ! ا كثر يا اسير و ظلم و تضيق آلتنده بولنان انسانلر آره سنده .. قارنجهلرك ، آريلرك ياخود قوندوزلرك جمعيتلرى قادر اى تأسيس ايدلمش جمعيتلر وارميدر ؟ عىنى نوعدن بيريجى حيوانلرك ، بلا فائده يكدىكرلىرى پارچالاماق ، يكدىكرلىرى اتلاف ايتماك ايچون صحرالرده ، اووالرده ، يكدىكرلىرىنه «رانده وو» و يردكلى كورلمشى در ؟ بيريجى حيوانلر آره سنده دين محاربه لر ينك ظهور ايتديكى كوروليورمى ؟ حيوانلرك آره لر نده ، ديكر نواعلره قارشى ظلم و تجاوزلرينك سببى آجلق و احتياج تغدى در . انسانك انسانه قارشى ظلم و تجاوزينك سائقى ، افنديلرينك حرص و طمعندن و كستاخ اعتقادات باطله سنك آزيغى نغندن باشقارشى دكلدر .

كائناتده هر شينك انسان ايچون ياپيلىقنى زعم ايدنلره و ياخود بونك بويله اولديغنه بزى اينانديرماق ايسته ين نظرياتچيلره مسكنمى لاي نقطع خساره اوغر اتان ، اضرار ايدن بونجه حيوانات مضره نك بشرك رفاهنه نه خدمتلى اولاييله جكى صورولديعى وقت پك زياده شاشقين و متلاشى بر حاله دوشرلر . بر انكرك بيلانى طرفندن صوقولماقدن ، بر سيورى سينك طرفندن ايكنه لمكدن ، كهله ، پيره ، تخمه قوروسنى كى حشراتك طعمه سى اولماقدن ، بر قاپلان طرفندن پارچالانماقدن ، الح الهلرك محبوى [يعنى انسان] ايچون معلوم نه فائده حاصل اولور ؟ انسانك ، كندىلرى ايچون ياپيلمش اولدينى ادعا سنده بولونسه لر دى بتون بو حيوانلر بزم تهولو جياجيلر من قادر دوغرو دوشونمش اولمازلرمى ايدى ؟

ايتدكدن صكره حكومت بتون ايلك مكيتبلرده اوقومايه و يازمايه لاتين الفباسى ايله باشلاماي امر ايدر . بتون يكي نسل و متعاقب نسللر بو حرفلر ايله يازمى اوقومنى اوكره نيرلر . بو قرار اتخاذا اولوندينى وقت حكومت دوا اريته ده مناسب بر مدت صكره مخبرات و قيوداتك بو حرفلر ايله اولاجاغنى تبليغ ايدر .

معارف و كالتى طبع ايدجى كيتابلرى بو حرفلر ايله ترتيب ايتديرر . ج ، چ ، خ ، ش ، غ حرفلرى تانيت و مثلاً « قيل » كلمه سنده كى صائت (ي) حرفنك ادا ايتديكى سسى ادا ايدجىك بر اشارتلى (i) ياخود روسچهنك 6 حرفنى قبول ايتماك معارف و كالتنك در حال ياپه بيله جكى برايشدر .

موجود ايلر نه اولاجوبى ؟

موجود آثارك پك آز اولان دكرليلىرى يكي تورك حرفلريله باصديرمق بيوك برايش دكلدر . دكرسز كيتابلرى على حاله براقيرز . ذاتاً محافظه اولونمايه لايق كيتابلر من پك محدوددر . يكي حرفلرك قبولى سايه سنده بو فائده سز و اكثرياده مضر اولان كيتابلرى مرور زمانله آرتق اوقويابيله جكلر بولونمايه جقدر . بوايه عرقز ايچون بيوك بركار اوله جقدر .

قطعيأ امينم كه حكومتجه بو قرار و يريلدكدن آلتى آى صوكره غزته لك و كيتابلرك اوقوييجيلرى شيمديكنك ايكي مثلى فضله اولاجا قدر .

عرب حرفلرى نور كجيه لافى دكل !

بونى صورومايه بيله حاجت قالماديغنه قانم . مادامكه مثلاً بر (كل) كلمه سى آلتى دورلو اوقونه بيلمك تهلكه سى آلتنده در ، عرب حرفلرينك بزم ديلز ايچون كافى اولمادينى آب آشكاردر . بزم ديلزده ، ديلزده استقلال و براقلق ايسته يور و بو طلبك قبول اولونماسنى هيچ بر كي مسه و هيچ بر شى اوزون مدت تاخير ايدمه ز . توركك دهاى استقلال و تجددى ذكالر ايچون ، على العاده منطق عقلى ايچون محال كوروشمش اولان مادى و معنوى فتوحاتى ممكن قيلدى و بو فتوحات دوام ايدم جكدر . دائماً داهدا ايلرى و دائماً داهدا يوكسك !